

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 29.11.2024

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 28.11.2029

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Tõnis Jaaniste
MTÜ Eesti Metsatriatlon
tonisjaaniste@gmail.com

Teie 12.11.2024

Meie 29.11.2024 nr 7-9/24/23123-2

Spordiürituse Eesti Metsatriatlon 2025 korraldamisest

Taotlete Keskkonnaametilt kaitseala valitseja nõusolekut 19.07.2025. Karula rahvuspargis ja selle ümbruses valdavalt RMK matkaradadel spordiürituse "Eesti Metsatriatlon" korraldamiseks. Arvestuslik osalejate arv on 50-100 inimest. Võistluskeskuseks on kavandatud Karula rahvuspargi külastuskeskus, ujumine 3,8 km toimuks Ähijärves, rattarada ~180 km kulgeks mööda RMK Ähijärve-Peraküla matkateed (rattateed) kuni Rõuge Ööbikuoru vaatetornini, sealt mööda Rõuge ürgoru matkarada põhja poole ja siis mööda väiksemaid kruusa ja metsateid tagasi Karula külastuskeskuse juurde. Jooksurada ~40 km kulgeks suuremas osas mööda Karula RMK matkaradu. Taotlusele on lisatud ratta- ja jooksuraja skeemid.

Vastavalt esitatud taotlusele on jooksurada kavandatud Karula rahvuspargis mööda RMK matkaradu nii piiranguvööndi kui sihtkaitsevööndi kaitsekorraga aladel, rattarada kulgeb mööda RMK Ähijärve-Peraküla matkateed (tähistatud rattatee), läbides Karula rahvusparki, Koiva-Mustjõe maastikukaitseala, Peetri jõe maastikukaitseala, Karisöödi looduskaitseala, Paganamaa maastikukaitseala ja Haanja loodusparki. Jooksurada läbib I kaitsekategooria liikide läbib kalakotka elupaika registrikoodiga KLO9127670 ja must-toonekure elupaika registrikoodiga KLO9128281 ning piirneb kalakotka elupaigaga KLO9129596.

Karula rahvuspargi¹ kaitse-eesmärk Lõuna-Eestile iseloomulike metsa- ja järverikaste maastike, pinnavormide, looduse ja kultuuripärandi ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse säilitamine, kaitsmine, taastamine, uurimine ja tutvustamine ning kaitsealuste liikide kaitse. Rahvuspargi piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud üle 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas². Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistatud kohas. Rohkem kui 40 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul³.

Koiva-Mustjõe maastikukaitseala⁴ kaitse-eesmärk on Koiva-Mustjõe maastikukaitseala kaitse-eesmärk on Lõuna-Eestile iseloomulike metsa- ja järverikaste maastike, pinnavormide, looduse ja kultuuripärandi ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse säilitamine, kaitsmine, taastamine,

¹ Vabariigi Valitsuse 22.06.2006 määrus nr 149 „Karula rahvuspargi kaitse-eeskiri“

² Kaitse-eeskiri § 17 lg 1 punkt 2

³ Kaitse-eeskiri § 12 lg 2

⁴ Vabariigi Valitsuse 06.10.2005 määrus nr 259 „Koiva-Mustjõe maastikukaitseala kaitse-eeskiri“

uurimine ja tutvustamine ning kaitsealuste liikide kaitse. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul⁵.

Peetri jõe maastikukaitseala⁶ kaitse-eesmärk on Peetri jõe devoni liivapaljanditega tüüpilise säiliku ja Eestis ainulaadsete devoni lubjakivi paljandite kaitse ning kaitsealuste liikide kaitse. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul⁷.

Karisöödi looduskaitseala⁸ kaitse-eesmärk on seal väljakujunenud või kujundatavate koosluste säilitamiseks ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul⁹.

Paganamaa maastikukaitseala¹⁰ kaitse-eesmärk on vaheldusrikka mõhnastikureljeefiga looduse ja pärandkultuurmaastiku kaitse, metsa- ja niidukoosluste kaitse, Piirioru ja sealse järvedeaheliku kaitse ning EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – vähe- kuni kesктоiteliste mõõdukalt kareda veega järvede (3130) ja vanade loodusemetsade (9010*) kaitse. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul¹¹.

Haanja looduspargi¹² kaitse-eesmärk on kaitsta, säilitada ja tutvustada Eesti kõrgeimat kuhjelist saarkõrgustikku, esinduslikke ürgorgusid, loodus- ja pärandmaastikke ning looduse mitmekesisust, aidata kaasa kohaliku eluolu edendamisele ja säästva puhkemajanduse arengule ning kaitsta kaitsealuste liikide elupaiku. Piiranguvööndis on lubatud kuni 100 osalejaga ürituse korraldamine selleks ette valmistamata kohas¹³.

Koiva-Mustjõe maastikukaitseala, Peetri jõe maastikukaitseala, Karisöödi looduskaitseala, Paganamaa maastikukaitseala ja Haanja loodusparki läbib rattarada selleks ette valmistatud ja tähistatud RMK rattateel.

Jooksuvõistlus Karula rahvuspargis toimub üksnes looduses olemasolevatel tähistatud teedel ja radadel, ujumine Ähijärves toimub rahvuspargi külastuskeskuse juures olemasolevas ujumiskohas, parkimine, start ja finiš rahvuspargi külastuskeskuse parklas, seega on valdavalt tegu ürituste korraldamiseks ettevalmistatud kohtadega.

Vastavalt kalakotka kaitse tegevuskava¹⁴ ptk 5.3-le ei tohi kalakotka elupaigas pesitsusaegse häirimise vältimiseks lubada rahvaüritusi kalakotka pesitsusajal (15. märtsist kuni 31. augustini). **Kuna ürituse toimumise aeg jääb pesitsusperioodile, tuleb jooksurada planeerida väljapoole kalakotka elupaika registrikoodiga KLO9127670 või ajaliselt väljapoole pesitsusaega.**

Must-toonekure püsielupaiga sihtkaitsevööndis on keelatud inimeste viibimine 15. märtsist 31. augustini¹⁵. Vastavalt must-toonekure kaitse tegevuskava¹⁶ ptk-le 9.1 tuleb must-toonekure elupaigas pesitsusaegse häirimise vältimiseks väljapool sihtkaitsevööndit samuti nimetatud ajavahemikul majandustegevust vältida. Rahvaürituste korraldamist tegevuskava eraldi ei

⁵ Kaitse-eeskiri § 4 lg 6

⁶ Vabariigi Valitsuse 11.02.2005 määrus nr 31 „Peetri jõe maastikukaitseala kaitse-eeskiri“

⁷ Kaitse-eeskiri § 4 lg 5

⁸ Vabariigi Valitsuse 26.02.2019 määrus nr 11 „Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri“

⁹ Kaitse-eeskiri § 7 lg 4

¹⁰ Vabariigi Valitsuse 07.10.2005 määrus nr 263 „Paganamaa maastikukaitseala kaitse-eeskiri“

¹¹ Kaitse-eeskiri § 4 lg 4

¹² Vabariigi Valitsuse 22.01.2015 määrus nr 10, Haanja looduspargi kaitse-eeskiri

¹³ Kaitse-eeskiri § 15 lg 1 punkt 2

¹⁴ Kinnitatud Keskkonnaameti peadirektori 12.11.2019 käskkirjaga nr 1-1/19/208

¹⁵ Keskkonnaministri 03.07.2006.a. määrus nr 43 § 5 lg 7 punkt 3

¹⁶ Kinnitatud Keskkonnaameti peadirektori 14.02.2018 käskkirjaga nr 1-1/18/105

käsitle. Liik on Eestis väljasuremise äärel, arvatud Eesti Punases Nimestikus¹⁷ 2019. a hinnangu alusel kriitilises seisundis liikide hulka. **Arvestades rahvaüritusel osalejate suurt arvu on must-toonekure kriitiliselt seisundist ja ettevaatusprintsibiist lähtuvalt otstarbekas jooksurada planeerida väljapoole must-toonekure elupaika või pesitsusaega.**

Lähtudes ülaltoodust on Keskkonnaamet seisukohal, et jooksurada tuleb planeerida väljapoole kalakotka ja must-toonekure elupaiku ning muudetud trassilõigud uuesti Keskkonnaametiga kooskõlastada.

Muus osas korraldatav üritus Keskkonnaameti hinnangul kaitsealade kaitse-eesmärke ei ohusta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Holtsmann

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Pille Saarnits 523 3848

pille.saarnits@keskkonnaamet.ee

¹⁷ Eesti liikide punane nimestik. Liikide ohustatuse hindamised. Eesti looduse infosüsteem (EELIS). Keskkonnaagentuur